

УДК 316.344.4

Стародубець С.Р.¹, Новак Т.О.²

¹ студ. гр. СН-213 НУ «Запорізька політехніка»

² старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

СОЦІАЛЬНІ РИЗИКИ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВІЙСЬКОВОГО КОНФЛІКТУ В УКРАЇНІ

Повномасштабні військові дії, що тривають на території України, призвели до раптового виникнення низки соціальних ризиків, а саме: загибелі та травмування мирних людей, бідності, знищення, руйнування цивільної та економічної інфраструктури, порушення логістичних і виробничих зв'язків, обмеження доступу до надання найнеобхідніших соціальних послуг тощо.

У сучасній науці термін «соціальні ризики» можна охарактеризувати, як можливі ситуації або явища, що мають негативний вплив на соціальні групи або суспільства в цілому [1, с. 165]. Українське суспільство перебуває в кризовому стані через руйнування промислових та сільськогосподарських об'єктів, критичної інфраструктури та транспортної логістики. Внаслідок цього тисячі осіб втратили роботу й матеріальні засоби до існування, що зробило бідність населення вкрай гострою проблемою.

Особливо гостро війна вдарила по вразливих соціальних групах, таких як діти, пенсіонери, внутрішньо переміщені особи та люди з інвалідністю. Для цих категорій громадян особливо важливо створення доступних соціальних програм підтримки та реабілітації, оскільки вони найбільше страждають від економічних та соціальних наслідків конфлікту.

Світовий банк оприлюднив звіт щодо соціально-економічного становища в Україні. За оцінкою фахівців, практично кожен третій наш співвітчизник живе у бідності. Як пише Reuters, кількість українців, які живуть у бідності, зросла на 1,8 мільйона з 2020 року, що становить близько 29 % населення, оскільки російське вторгнення 2022 року продовжує руйнувати економіку країни, йдеться у звіті Світового банку [2].

За три роки тимчасової окупації росією українських територій Україна зазнала значних втрат. Мільйони людей страждають від обстрілів та наслідків руйнування будівель, об'єктів соціальної інфраструктури та систем життєзабезпечення. Населення втратило нерухоме майно та інші активи через руйнування виробничої, транспортної та критичної інфраструктури. Люди мусять залишати свої домівки. Це ускладнило забезпечення населення необхідними комунальними, медичними, соціальними та освітніми послугами. За даними звіту Київської школи економіки (KSE), з початку повномасштабного російського військового вторгнення загальна сума прямих збитків житловій та нежитловій нерухомості, іншій інфраструктурі, транспортним засобам та товарним запасам перевищила \$157 млрд (за вартістю заміщення). Найбільша частка у загальному обсязі прямих збитків завдана житловим будівлям, а саме 37,5 % або \$58,9 млрд та інфраструктурі – 23,4 % або \$36,8 млрд [3].

Отже, повномасштабна війна в Україні створила значні соціальні ризики, які вимагають негайної уваги. Населення відчуває підвищену соціальну напруженість та потребу у соціальній підтримці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Березіна С. Б. Соціальні ризики – сучасна проблема людства / С. Б. Березіна // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2018. – № 5 (17). – С. 165-172.

2. World Bank says 1.8 mln additional Ukrainians in poverty as Russia's war drags on [Electronic resource]. – Access mode:

<https://www.reuters.com/world/europe/world-bank-says-18-mln-additional-ukrainians-poverty-russias-war-drags-2024-05-30/> (дата звернення: 08.04.2025).

3. Звіт про прямі збитки інфраструктури від руйнувань внаслідок військової агресії Росії проти України станом на початок 2024 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://kse.ua/wp-content/uploads/2024/04/01.01.24_Damages_Report.pdf (дата звернення: 08.04.2025).